

VAPAAEHTOISEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUKSEN UDELLEENJÄRJESTÄMINEN

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Puolustusministeriön selvityksen luonnoksesta koskien vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen osittaista uudelleenjärjestämistä.

Puolustusministeriön vapaaehtoisen maanpuolustuksen selvitystyöryhmä on selvittänyt mahdollisuutta tehostaa paikallispuolustusjärjestelmämme toimintaa siirtämällä MPK:n sotilaallinen koulutus jatkossa Puolustusvoimien vastuulle. Uudistuksen yhteydessä vapaaehtoisuuden hyödyntäminen paikallispuolustuksen yksiköitä muodostettaessa ja niitä harjoitettaessa kasvaksi sekä samalla lisättäisiin paikallispuolustuksen yksiköiden toimintaoikeuksia virka-apu ja muissa tilanteissa. Lisäksi omaehtoisesta koulutuksesta rakennettaisiin reserviläisille nousujohteisia ja paikallisjoukkoja nykyistä paremmin palvelevia koulutusputkia sekä kokonaisuuksia.

Reserviläisliitto pitää uudistusta oikeasuuntaisena ja pitkälti myös liiton tavoitteiden mukaisena. Reserviläisliitto on todennut useissa eri yhteyksissä, että puolustusjärjestelmäämme tulee kehittää ensisijaisesti paikallispuolustuksen osalta mm. hybridisodankäynnin asettamien haasteiden johdosta. Liitto on kuitenkin katsonut, että organisatorisen, koulutuksellisen ja laadullisen kehittämisen lisäksi myös paikallispuolustuksemme vahvuutta tulisi kasvattaa perustamalla lisää paikallispataljoonia.

Näiden pataljoonien tulisi koostua mahdollisimman suuressa määrin vapaaehtoista reserviläisistä, jotka ovat valmiit sitoutumaan olemaan nopeasti käytettävissä ja, jotka ovat valmiita ylläpitämään omaa kenttäkelpoisuuttaan ja sotilaallista osaamistaan osallistumalla omaehtoiseen toimintaan sekä koulutukseen, johon tarjoavat mahdollisuuden Maanpuolustuskoulutusyhdistys sekä Reserviläisliitto ja monet muut maanpuolustusjärjestöt.

Käytännön tasolla reserviläisten sijoitukset paikallispuolustuksen erilaisiin yksiköihin tulee mahdollisimman laajasti toteuttaa niihin sijoitetun päällystön oman harkinnan pohjalta, jolloin erilaisiin tehtäviin löydetään parhaiten sopivimmat mahdolliset henkilöt ja yksiköiden ns. koheesio

kehitty mahdollisimman vahvaksi. Edelleen yksiköiden korkean valmiuden, paikallistuntemuksen ja taistelutahdon kannata on tärkeää, että paikallisjoukkojen yksiköihin sijoitetaan ensisijaisesti niiden toiminta-alueen reserviläisiä. Tämänkaltainen toimintatapa myös kytkisi reserviläis- ja muut maanpuolustusjärjestöt kiinteämmäksi osaksi puolustusjärjestelmäämme sekä pidemmällä tähtäimellä muokkasi niiden toimintaa vielä nykyistäkin paremmin puolustusjärjestelmämme tarpeita hyödyttäväksi.

Liitto toteaaakin tyydytyksellä, että nyt tehdyssä selvitystyössä myös näihin asioihin on kiinnitetty huomiota mm. esittämällä aluetoimistojen vahventamista sekä antamalla käytännön koulustehtävistä vastuu yksiköihin sijoitetulle reservin päällystölle. Tärkeää on myös se, että paikallispuolustuksen yksiköiden sijoitusmenettelyissä ja -kriteereissä huomioidaan reserviläisten omaehtoinen toiminta ja kouluttautuminen. Kuten selvityksen johdannossakin todetaan, reserviläisten osaamista tulee jatkossa hyödyntää nykyistä paremmin sodan ajan joukoissa.

Tavoitteena tulee olla myös vapaaehtoisuuskoulutuksen volyymin lisääminen, joka edellyttää Puolustusvoimien auktorisoimien kouluttajien määrän kasvattamista nykyisestä vajaasta tuhannesta. Mitä laajemmin reserviläisille on tarjolla mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoisuuskoulutukseen, sitä enemmän Puolustusvoimilla on käytössään sodan ajan tehtäviensä tasalla olevia reserviläisiä.

Uudistuksen yhteydessä huomioita tulee kiinnittää myös paikallisjoukkojen mahdollisuuksiin harjoitella ja toimia omaehtoisesti. Tämä on tärkeää paitsi virka-aputehtävien kannalta myös yksiköiden omaehtoisen harjoittelun ja sotilaallisten taitojen ylläpidon osalta. Reserviläisten oikeuksia järjestää erilaista koulutusta ja ammuntoja Puolustusvoimien aseilla tulee lisätä. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että Puolustusvoimien henkilöstön koulutus- ja ammuntojen johtamisoikeudet jne. säilyvät myös palvelussuhteen jälkeen. Tämänkaltaiset lisäoikeudet paitsi helpottavat koulutuksen ja harjoittelun järjestämistä myös synnyttävät Puolustusvoimille kustannussäästöjä kantahenkilökunnan vähentyvän käyttötarpeen johdosta. Reserviin Puolustusvoimien palveluksesta siirtyviä henkilöitä tulee myös aktiivisesti ohjata vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen ja -toiminnan pariin.

Esitetty kehittämismalli vaatii myös mahdollisten ongelmakohtien kartoittamista ja niihin reagoitua. Erityisen tärkeää on kiinnittää huomioita MPK:n vapaaehtoisuuskouluttajien motivointiin niin, että he ovat myös jatkossa kiinnostuneita osallistumaan sotilaallisen koulutuksen järjestämisen lisäksi kouluttajatehtäviin, jotka liittyvät MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevan ja VARTU-koulutuksen järjestämiseen.

Reserviläisliiton kannalta tämä on erityisen tärkeää, koska tuoreen kouluttajatutkimuksen mukaan yli 36 prosenttia MPK:n kouluttajista ja yli 43 prosenttia MPK:n muista vapaaehtoistoimijoista on Reserviläisliiton jäseniä. Edelleen runsaasti Reserviläisliiton jäseniä osallistuu vuosittain SOTVA- ja VARTU-koulutuksiin.

RESERVISSÄ – KAIKEN VARALTA

Myös riittävään rahoitukseen tulee kiinnittää huomioita, jotta MPK:n toimintakyky säilyy sen lakisäätteisten tehtävien mukaisena. Rahoitusta tulisi pyrkiä lisäämään tasolle, joka mahdollistaa nykyistä merkittävästi alemmat kurssimaksut varsinkin VARTU-koulutuksessa. Jotta tähän päästäisiin, VARTU-koulutuksen tulisi olla MPK:n lakisäätäinen tehtävä. Lisäksi tavoitteena tulee olla SOTVA-koulutukseen liittyvien maksujen säilyminen riittävän alhaisella tasolla.

Nyt tehtävän selvitystyön yhteydessä tulee ottaa huomioon myös se, että MPK:n koulutuksen käytännön järjestämisessä Rajavartiolaitos ja monet muut viranomaistahot ovat usein merkittävässä roolissa. Näiden kanssa tulee sopia Puolustusvoimien vastaavia käytäntöjä mukailevista toimintaohjeista aktiivi- ja EVP-henkilöstön, reserviläisten sekä näiden hallinnassa olevan infrastruktuurin ja kaluston sekä aseiden ja muiden taisteluvälineiden käytöstä lain määrittämässä laajuudessa.

Lisäksi selvitystyön yhteydessä tulee kiinnittää huomiota myös siihen, etteivät reserviläisten kenttäkelpoisuutta, ampumataitoja ja maanpuolustustahdon hyväksi tapahtuvan toiminnan edellytykset lakimuutosten ja niiden käytäntöön soveltamisen yhteydessä heikenny. Edelleen on tärkeää mieltää, että em. toimintaa järjestävät Maanpuolustuskoulutuksen lisäksi myös erilaiset reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöt ja, että jälkimmäisten yhteisöjen järjestelmä toiminta on volyymiltaan MPK:n toimintaa merkittävästi laajempaa.

Reserviläisliitto on Suomen suurin maanpuolustusjärjestö, jolla on yli 37.500 jäsentä. Heistä yli 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Liiton paikallisyhdistyksissä reserviläiset voivat ylläpitää ampumataitojaan, fyysistä kuntoaan ja maastotaitojaan. Lisäksi reserviläisillä on mahdollisuus ylläpitää sodan ajan sijoitustensa edellyttämiä tietojaan ja taitojaan myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sekä Naisten Valmiusliiton kursseilla ja harjoituksissa, joiden molempien jäsen Reserviläisliitto on.

Lisätietoja antaa tarvittaessa puheenjohtaja Ilpo Pohjola, s-posti ilpo.pohjola@reservilaisliitto.fi tai puh 040 018 2700.

RESERVISSÄ – KAIKEN VARALTA